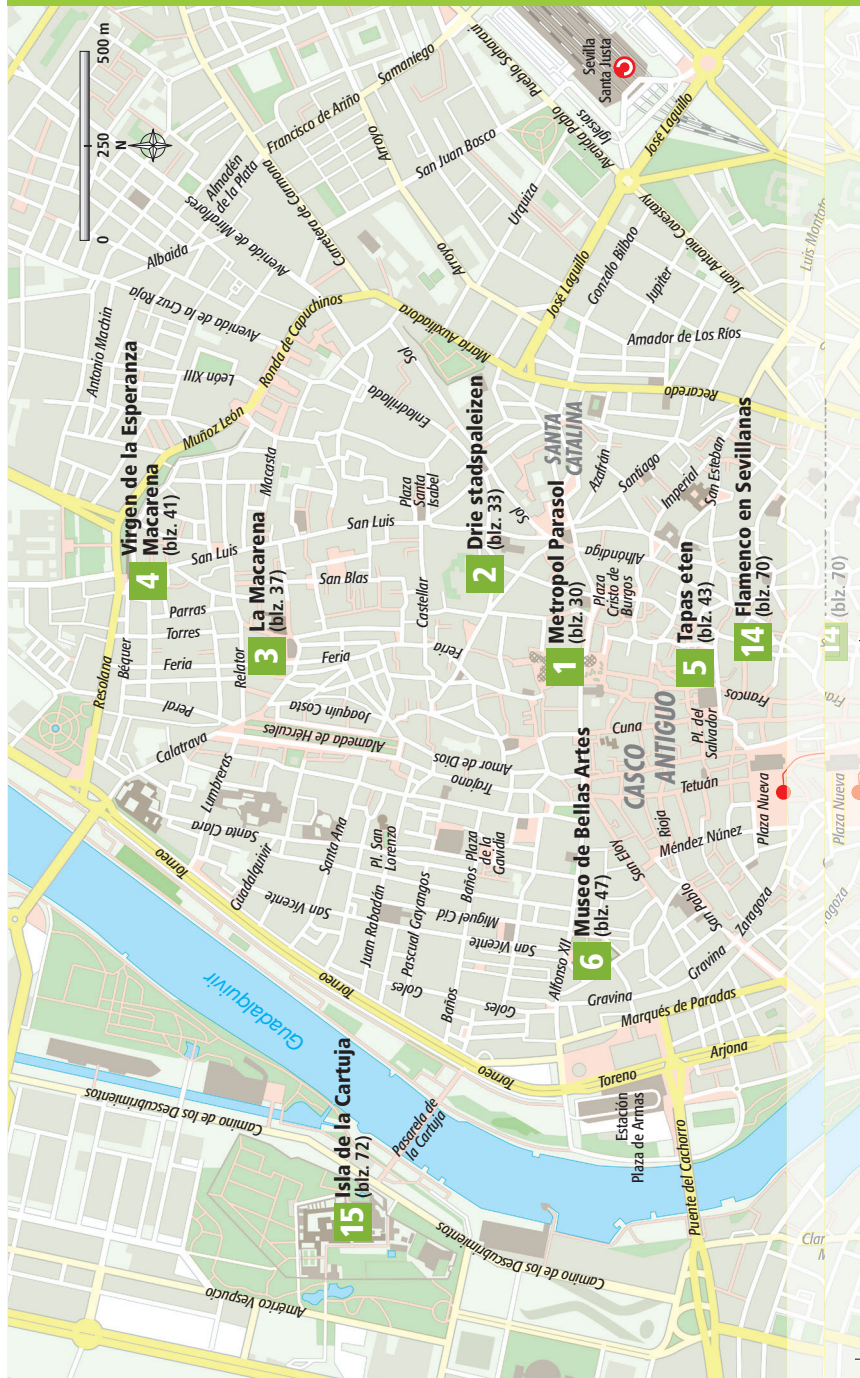

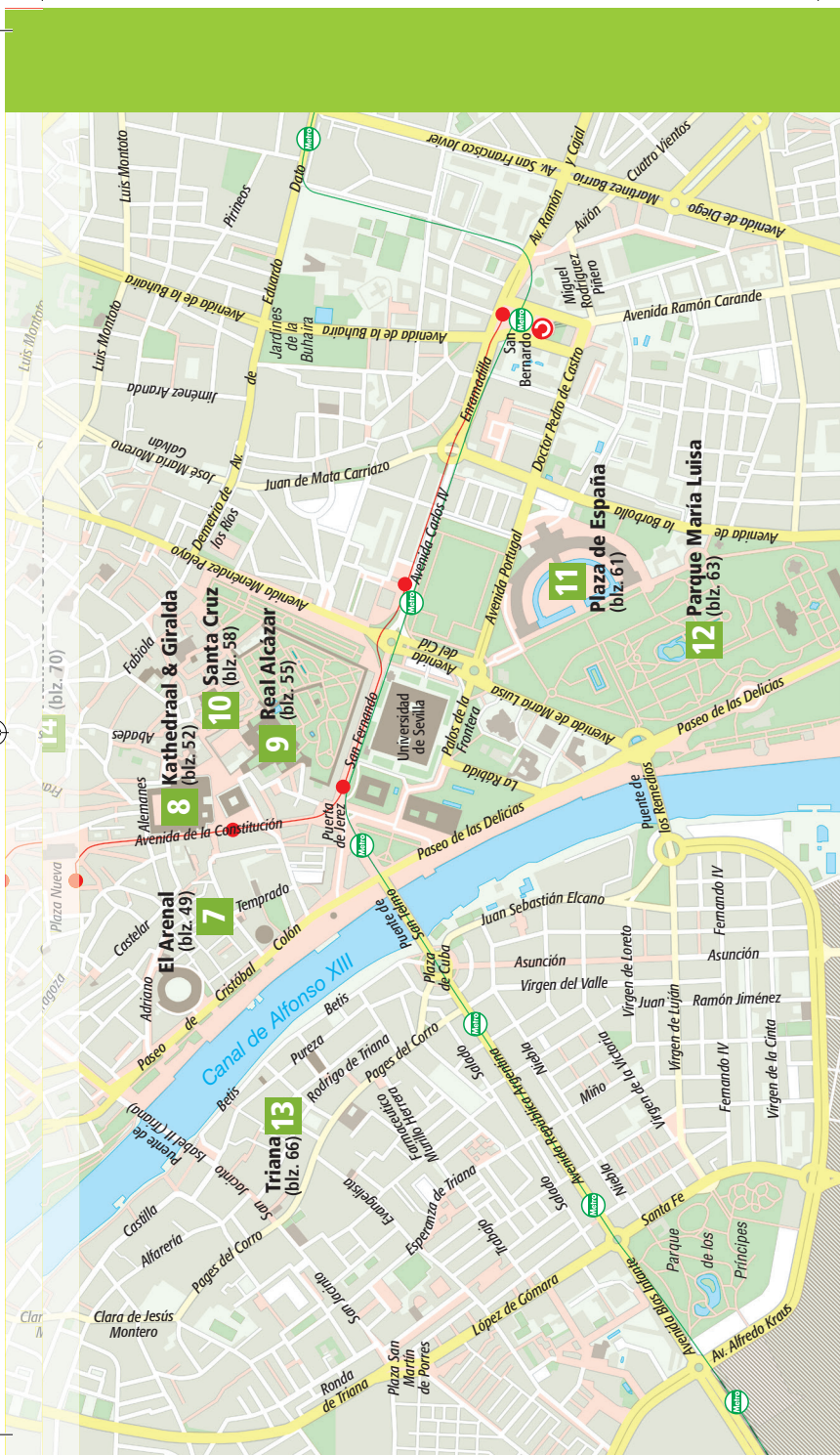
ANWBEXTRA

Sevilla

De 15 hoogtepunten in een oogslag

8 Kathedraal & Giralda
(blz. 52)

10 Santa Cruz
(blz. 58)

9 Real Alcázar
(blz. 55)

11 Plaza de España
(blz. 61)

12 Parque María Luisa
(blz. 63)

7 El Arenal
(blz. 49)

13 Triana
(blz. 66)

14
(blz. 70)

Welkom

Bienvenido	6
Ter oriëntatie	8
Kennismaking, Sevilla in cijfers	10
Geschiedenis	16
Praktische informatie	18

De 15 hoogtepunten

- 1 Wandeling boven de stad – Metropol Parasol de Sevilla** 30
Midden in deze historische stad staan de 'Setas', een hypermodern gebouw en de grootste houten constructie ter wereld.
- 2 Lebrija, Pilatos en Dueñas – drie prachtige stadspaleizen** 33
Drie stadspaleizen met elk een heel eigen sfeer. U ziet er Romeinse vloeren, duizelingwekkende azulejos en lieflijke tuinen.
- 3 Bohemien en hip – La Macarena** 37
Deze wijk is minder toeristisch en heeft een bruisend nachtleven op de Alameda de Hércules, waar bohemien Sevilla samenkomt.
- 4 Aanbeden en geliefd – Madonna de Macarena** 41
In de basílica de la Macarena staat de Virgen de la Esperanza Macarena, de meest geliefde madonna van de stad.
- 5 Van jamón tot croquetas – De lekkerste tapas van Sevilla** 43
Nergens anders eet je zulke lekkere tapas als hier. Van traditionele *jamón* tot moderne combinaties uit de internationale keuken.
- 6 Hoogtepunten uit de Spaanse barok – Museo de Bellas Artes** 47
In een prachtig oud klooster met drie lommerijke patio's zijn de werken te zien van Zurbarán, Murillo en Velázquez.
- 7 Wijk van de stierenvechters – El Arenal** 49
Ingeklemd tussen de rivier, het centrum en Santa Cruz is het oude havenkwartier El Arenal nu vooral de wijk van de stierenvechters.
- 8 Symbolen van de stad – de kathedraal en Giralda** 52
Bezoek de grootste gotische kathedraal ter wereld met het praalgraf van Columbus en beklim de Giralda voor een spectaculair uitzicht.
- 9 In een sprookje uit Duizend-en-een-nacht – Real Alcázar** 55
De rijkdom en weelde van dit paleis in mudéjarstijl is ongekend en de tuinen die eromheen liggen zijn sprookjesachtig mooi.
- 10 Toeristisch maar lieflijk – Santa Cruz** 58
Alles is lieflijk en romantisch aan de oude Joodse wijk, die 's avonds in goud-geel licht is gehuld.

11	Monumentaal en indrukwekkend – Plaza de España	61
	Dit monumentale plein was het pronkstuk van de Wereldtentoonstelling van 1929 en is nog steeds geliefd.	
12	Groen Sevilla – Parque María Luisa	63
	In de heetste stad van Europa zijn gelukkig veel schaduwrijke parken, maar Parque María Luisa is het mooist.	
13	Zeelui, zigeuners en azulejos – Triana	66
	De arbeiderswijk Triana is overdag wat slaperig, maar 's nachts wordt de <i>duende</i> nagestreefd door de <i>gitanos</i> in de flamencobars.	
14	Dansen in Sevilla – Flamenco en Sevillanas	70
	Flamenco is een serieuze danskunst, de Sevillana een vrolijke volksdans die iedereen na een beetje oefenen kan meedoen.	
15	Moderne kunst in een oud klooster – Isla de la Cartuja	72
	In een voormalig klooster is tegenwoordig het Museum voor Moderne Kunst gevestigd: Centro de Andaluz de Arte Contemporaneo.	

Nog meer Sevilla

Kerken, kloosters, gebouwen	74
Straten, pleinen, monumenten	79
Musea, paleizen, parken, ontspannen	82
Iets buiten de stad	84

Te gast in Sevilla

Overnachten	88
Eten en drinken	92
Winkelen	100
Uitgaan	106

Toeristische woordenlijst	114
Culinaire woordenlijst	116
Register	118
Fotoverantwoording	121
Colofon	126
Paklijst	127
Extra-routes	128

- Deze symbolen in de tekst verwijzen naar een plattegrond
 Dit symbool in de tekst verwijst naar een van de 15 hoogtepunten
 Dit symbool in de tekst verwijst naar een Waar voor je geld!-tip

Bienvenido – Welkom

De tapasbar is de plek waar u waarschijnlijk het meest zult vertoeven in Sevilla. Nergens worden tapas zo puur, creatief, modern, smakelijk, eerlijk, bijzonder en lekker gegeten als hier. De hammen aan het plafond, vriendelijke barmannen, de muren vaak vol gezellige foto's en Mariaprentjes en u, zittend of staand aan de bar, genietend van weer zo'n fijne smaakexplosie.

Ter oriëntatie

Het historische centrum van Sevilla ligt aan de rivier de Guadalquivir en bestaat uit zeven hoofdwijken, die ook weer onderverdeeld zijn in kleinere wijken. Daaromheen liggen de buitenwijken, maar daar hebt u als toerist weinig te zoeken. De stad is makkelijk te belopen en u hebt eigenlijk geen openbaar vervoer nodig, tenzij u naar het Expo '92-terrein op het Isla de la Cartuja wilt. Belangrijk om te weten is dat op veel stadsplattegronden van Sevilla niet het noorden boven aan de kaart ligt, maar het oosten. Dit kan tot verwarrende wandeltochten leiden. Op de kaart bij deze gids ligt het noorden wel aan de bovenkant.

La Macarena ► D/E 4-6

De wijk La Macarena ligt in het noorden van de stad en is een oude volkswijk die nog wat minder toeristisch is. U vindt er de leukste vlooiemarkt van de stad, een bruisend uitgaansleven en veel vintagewinkels. Het is ook een wijk met veel kerken, parochies en kloosters die via *torno's* (draaideurtjes) zoetigheden verkopen. In het noorden van de wijk vindt u nog een deel van de oude stadsmuur en een mooie stadspoort. Direct daarachter bevindt zich de basilica de la Macarena, waar de zeer geliefde Madonna de Macarena troont.

Casco Antiguo ► C/D 7

Tussen de Macarena en Santa Cruz ligt het winkelgebied van de stad. Dit wandelgebied is een wirwar van kleine straatjes zoals de Calle Sierpes, Calle Tetuán en Calle Cuna. Het heeft een groot aanbod van kleine boetieks en ook de grote winkelketens en warenhuizen zitten in deze buurt.

Santa Cruz ► D/E 8-9

Het toeristische hart van Sevilla ligt in Santa Cruz, waar ook veel bezienswaardigheden zijn geconcentreerd, zoals de kathedraal, de Giralda, het koninklijk paleis (Real Alcázar) en het Flamencomuseum. Deze oude Joodse wijk heeft een middeleeuwse structuur en het is dan ook niet moeilijk te verdwalen. En dat is helemaal niet erg. Laat u meevoeren in dit doolhof, want overall is wel een leuke tapasbar voor een culinaire stop, een lieflijke patio of een mooie kerk om te bewonderen.

El Arenal ► C 8-9/D 8

Ten westen van Santa Cruz ligt de wijk El Arenal, langs de oevers van de Guadalquivir. Dit oude havengebied is levendig en druk. Hier meerden in de Gouden Eeuw de schepen uit de Nieuwe Wereld aan met hun kostbare waar, toen Sevilla nog de belangrijkste springplank naar Amerika was. Nu kunt u er vanaf de oevers boottochtjes maken. Bezienswaardigheden zijn hier de Torre del Oro, een van de verdedigingswerken van de Moren, het muziektheater Teatro de la Maestranza en Plaza de Toros Real Maestranza, waar de stierengevechten worden gehouden. De clubs en bars aan de Paseo Colón zijn 's avonds drukbezocht door jonge Sevillianen.

Parque María Luisa ► E/F 10-12

Ten zuiden van El Arenal en Santa Cruz ligt het Parque María Luisa, waar het vooral op het heetst van de dag fijn is wat koelte te zoeken en rustig aan te doen met een siësta onder de bomen. In het park liggen onder meer het beroemde Plaza de España en het archeologisch museum. Vlak bij het park vindt

u de universiteit van en de Real Fábrica de Tabacos, waar Bizets beroemde opera *Carmen* zich afspeelt. Wie zichzelf wil trakteren op een dure cocktail in een bijpassende omgeving, brengt een bezoekje aan het Hotel Alfonso XIII, de trots van de stad tijdens de Ibero-Amerikaanse tentoonstelling van 1929.

Triana ► A/B/C 8-10

Aan de overkant van de Guadalquivir ligt de levendige arbeiders- en zigeunerwijk Triana, te bereiken met verschillende bruggen, de Puente de San Telmo vanuit Santa Cruz en de Puente de Isabel II vanuit El Arenal. In Triana wacht vooral vertier tot in de vroege ochtenduren. De wijk is overdag wat versuift en komt pas goed op gang rond een uur of negen 's avonds. In de Calle Betis zitten veel flamencoclubs en aan de Calle San Jacinto en Calle Pureza vindt u tapasbars en restaurants. Bezienswaardigheden voor overdag zijn hier het Museo de la Cerámica in een oude azulejosfabriek, de Capilla de los Marineros (met de Madonna van Triana) en de Santa Anakerk, de oudste katholieke kerk van Sevilla. De overdekte markt van Triana, Mercado de

Triana, en het naastgelegen kasteel van San Jorge uit de 12e eeuw zijn ook een bezoek waard.

Isla de la Cartuja ► A/B 4-5

Ten noorden van Triana ligt Isla de la Cartuja. In het oude karthuizerklooster Monasterio de Santa María de las Cuevas zit het Museum voor Moderne Kunst. Even verderop ligt het terrein van de Expo '92. Speciaal voor die wereldtentoonstelling werden onder meer de twee nieuwe bruggen Puente del Alamillo en Puente de la Barqueta gebouwd. Behalve het grote recreatiepark Parque del Alamillo ligt aan deze kant ook het amusementspark Isla Mágica.

Los Remedios ► B/C/D 10-11

Ten zuiden van Triana ligt de wijk Los Remedios. Hier is behalve een winkelgebied niet heel veel te beleven, behalve tijdens de Feria de Abril. Dan is dit vijf dagen lang het centrum van Sevilla, waar iedereen zich verzamelt om te dansen, eten en drinken. Het begint met een parade van de mooiste Andalusische paarden en het is het startschot voor het stierenvechtersseizoen.

Ode aan Sevilla in azulejos

Kennismaking, Sevilla in cijfers

Viva Sevilla!

Welkom op een van de warmbloedigste plekken van Spanje. Het is niet zozeer de temperatuur die de stad in de zomer omtovert tot een enorme bakoven, maar meer de warmte van de mensen die er voor zorgt dat u zich zo welkom voelt in deze stad.

Romeinen, Visigoten en Moren waren een van de eersten die dit gebied geschikt vonden vanwege de bodemschatten en de ligging van de rivier die vlakbij uitmondde in zee en uitermate geschikt bleek voor handel. Nadat de christenen de Moren hadden verjaagd in 1248 en in 1492 Amerika werd ontdekt, werd Sevilla de belangrijkste havenstad van Europa. Hier kwamen de rijkdommen uit de Amerikaanse koloniën aan en werden verhandeld, wat tot ver in de 16e eeuw handelaren en ontdekkingsreizigers trok, maar ook hoeren, dieven en bedelaars. Daarna zorgden oorlogen, overstromingen, pestepidemieën en het dichtslibben van de rivier ervoor dat Sevilla aan eind van de 17e eeuw in verval raakte en de armoede toenam.

De onafhankelijkheid van de koloniën in Amerika, maar ook de Spaanse Burgeroorlog waren van invloed op de verregaande armoede in Spanje en Sevilla. Het regime van Franco na de Tweede Wereldoorlog zorgde er ook nog voor dat Spanje in een economisch isolement verviel.

Het werd beter nadat het toerisme toenam in de jaren 60 en na de dood van Franco in 1975 begon de economie op te leven, zeker nadat Spanje in 1986 lid werd van de Europese Unie. Toerisme, wijnbouw, maar met name landbouwproducten zorgden ervoor dat Spanje een tijd lang een bovengemid-

delde groei doormaakte. Helaas is de crisis van 2008 ook aan Spanje niet voorbijgegaan en is de werkloosheid zeer hoog. Sevilla heeft rond de 30 procent werkzoekenden op een stad van ongeveer 700.000 inwoners.

Maar wie Sevilla bezoekt en in het oude centrum blijft, heeft niet het idee in een stad in crisis te zijn. De Sevillianen zijn trots op hun stad en met recht. Het centrum, dat vrijwel niet veranderd is sinds de middeleeuwen, is een van de grootste historische binnensteden van Europa. De straten en monumenten zijn goed onderhouden en verzorgd en zelfs de paarden van de toeristenkoetsjes zien er blakend van gezondheid uit. Het is een vrolijke stad, waar veel en graag gefeest wordt. U kunt hier tot aan het ochtendgloren dansen, zingen en drinken en de vele religieuze en folkloristische feesten zorgen het hele jaar door voor een drukke festival- en feestagenda.

De Sevilliaan

De Sevilliaan is vriendelijk, hulpvaardig en spreekt ... Spaans. Het is dus handig een paar woorden Spaans te leren, zodat u eten en drinken kunt bestellen, de rekening kunt vragen en als u verdwaald bent – en dat gaat zeker een keer gebeuren – de weg kunt vragen. Andalusiërs laten vaak de 's midden in een woord weg en ook het eind van een woord vervalt meestal. Zo hoort u *ta logo* in plaats van *hasta luego* (tot ziens) en *buena* in plaats van *buenas dias* (goedemiddag). Het zal wel iets met de hitte van doen hebben dat ze de woorden zo lui uitspreken.

Zoals gezegd zijn Sevillianen zeer behulpzaam en ze kunnen moeilijk nee

Tijdens de Feria de Abril dragen vrouwen hun mooiste flamencojurken

zeggen, dus ze zullen u ook de weg wijzen als ze zelf niet zo goed weten waar u moet zijn. Maar verdwalen in het centrum van Sevilla is niet erg, want elke straat biedt vertier en gezelligheid. Op elke hoek zit wel een tapasbar of café. Die gaan trouwens op, voor ons noorderlingen, vreemde tijden tijdelijk dicht. Precies als u rond borreltijd een terras of bar wilt opzoeken, gaan de rolluiken van de traditionele tapasbars naar beneden voor een paar uur.

De hitte

Sevillianen zeggen: 'Sevilla is als een roos met doornen; prachtige stad, maar wel te heet'. En inderdaad: de hitte in Sevilla is iets om rekening mee te houden. De gevoelstemperatuur kan oplopen tot 45 graden, zie dan maar eens het hoofd koel te houden. Vooraf kunt u nog zulke ambitieuze plannen maken om in drie dagen een hele rits bezienswaardigheden af te werken, eenmaal daar zult u zich razendsnel moeten aanpassen aan het dagritme van de Sevillianen. En dat betekent rustig de dag beginnen, lang lunchen, een siësta houden en pas om

een uur of zeven weer naar buiten voor de *tapeo* (tapas eten).

Juli en augustus zijn de heetste maanden met een gemiddelde temperatuur van meer dan 35 graden, maar de thermometer schiet erg vaak tot ver boven de 40 graden. Als u zich op het heetst van de dag op straat begeeft, hebt u de stad voor uzelf. De stad komt pas echt tot leven na zonsondergang, als de scherpte van de hitte af is en de stadsbewoners zich ook buiten wagen.

Architectuur

De opvallende architectuur in de stad is een bijzondere samensmelting van de verschillende culturen die in de loop van de geschiedenis over de stad hebben geregeerd en er hebben gewoond. U ziet er vooral de mudéjarstijl; de Moorse bouwkunst die samenging met de katholieke bouwkunst en kerken en paleizen opleverde met sierlijke hoefijzerbogen, *azulejos* (keramiektiegels), lommerrijke patio's en zulk verfijnd stucwerk dat het net kant lijkt. De megalomane kathedraal die het centrum van Sevilla domineert was een manier van

Kennismaking, Sevilla in cijfers

de katholieken om te laten zien dat het menens was na de Reconquista in de 13e eeuw. De kerk werd over een grote moskee van de Almohaden heen gebouwd. De Moorse minaret lieten ze staan, maar werd voorzien van een bronzen windvaan, een *giraldillo*, die het katholieke geloof symboliseert. De Giralda is nu een van de ijkpunten in de stad.

De renaissance en barok hebben uiteraard ook hun sporen achtergelaten op de architectuur van Sevilla, maar de mudéjarelementen zijn dominant gebleven. Die zijn door Aníbal González geïntegreerd in zijn ontwerp van het monumentale Plaza de España voor de Ibero-Amerikaanse wereldtentoonstelling van 1929.

Katholieke stad

Hoewel er veel verschillende religies in Sevilla zijn beleden, is het katholicisme het diepst verankerd in de stad. Er is niet aan te ontkomen en werkelijk overal zijn de uitingen hiervan te zien. Het aantal kerken en kapellen is enorm, en de stad kent meer dan zeventig broederschapen, die allen zeer actief zijn en een gro-

te sociale rol vervullen in de gemeente.

De climax van deze devotie is tijdens de Semana Santa, de heilige week die plaatsvindt van palmzondag tot eerste paasdag en die, afhankelijk van de christelijke kalender, in maart of april valt.

Semana Santa

De Goede Week is een van de belangrijkste gebeurtenissen voor Sevilla. De stad staat dan volledig in het teken van de lijdensweg van Christus en de smart van de Maagd Maria. Het openbare leven ligt in deze week volledig stil. Houd er rekening mee dat als u de stad in die week bezoekt, er andere openingstijden gelden voor de meeste winkels, restaurants en bars, maar ook kerken en bezienswaardigheden.

In deze week voor Pasen vertrekken de vele broederschapen (*hermandades* of *cofradías*) vanuit hun kerken in lange processies via vaste routes naar de Santa María de la Sede-kathedraal in de wijk Santa Cruz. Op grote draagaltaren (*pasos*) worden de levensechte beelden in hun mooiste gewaden de kerken uitgedragen. De loodzware beeldengroe-

Feiten en cijfers

Bevolking: In de stad Sevilla wonen 700.596 mensen. Het is de grootste stad van Andalusië en de vierde stad van Spanje. In de agglomeratie Sevilla wonen 1,5 miljoen mensen.

Bestuur: Sevilla is de hoofdstad van de Spaanse autonome regio Andalusië en van de provincie Sevilla. De hele Junta de Andalucía is in de stad gevestigd en bestaat uit een parlement en regering. President daarvan is sinds 2013 Susana Díaz Pacheco van de PSOE (Spaanse Socialistische Arbeiderspartij). De gemeenteraad bestaat uit 33 leden en Juan Espada Cejas van de PSOE is sinds 2015 burgemeester.

Economie: Andalusië is altijd een agrarisch gebied geweest en een van de arme regio's van Spanje. De crisis van 2008 heeft in Andalusië hard toegeslagen en in Sevilla is de werkloosheid volgens cijfers uit 2014 nog steeds 28% (Spanje gemiddeld 25%, Europa gemiddeld 10%).

Oppervlakte en ligging: De stad Sevilla ligt aan de Guadalquivir en beslaat 140 km². Het centrum is een van de grootste historische binnensteden van Europa, en is ongeveer 3 km lang en 2 km breed.

Madonna met kind, verfijnd snijwerk in de kathedraal van Sevilla

pen worden vooral door jonge mannen gedragen (*costaleros*). Vooraan de stoet bevindt zich het draagbaar met Christusbeeld en de stoet wordt afgesloten met de rouwende madonna. De enorme gevaarten bevatten naast de beelden ook gewijde relieken, wierookvaten, kandelaars en eretekens van het desbetreffende broederschap.

Veel van de barokke beelden zijn vervaardigd in de 17e eeuw en hebben een kenmerkende Andalusische stijl. De beroemdste beelden zijn de Jesús del Gran Poder en de Mariabeelden van de Virgen de la Macarena uit de wijk Macarena en de Esperanza de Triana uit de wijk Triana, die met hun kristallen tranen, prachtige gewaden, juwelen en zilver en goud, het volk in vervoering brengen.

Achter de draagaltaren lopen – soms blootvoets – de boetelingen (*nazarenos*). Ze zijn gehuld in lange gewaden

met hoge puntmutsen met kijkgaten. Beetje griezelig om te zien, maar totaal niet verwant aan de Ku Klux Klan overigens. De mutsen (*capirotes*) stammen nog uit de tijd van de Inquisitie, toen veroordeelden ze als straf moesten dragen. Nu worden ze gebruikt om anoniem boete te kunnen doen. Sinds de jaren 80 mogen vrouwen deze kappen ook dragen.

Sommige optochten worden begeleid door muziekkorpsen, terwijl andere in stilte voorbijtrekken. Iedere dag trekken meerdere broedersschappen door de straten, waar Sevillianen met duizenden op afkomen. De beroemdste processies vinden plaats op *La Madrugá* (in de ochtend van Goede Vrijdag). Dan lopen de meest geliefde broedersschappen door de straten met hun beroemde Mariabeelden uit de Macarena en Triana. De beide madonna's worden extatisch toe-

Kennismaking, Sevilla in cijfers

gezongen door de Sevillianen met *sae-tas* (klaagzangen) terwijl ze hun route naar de kerk voltooiën. Hebt u geen zin in zoveel katholiek vertoon, dan kunt u in deze week beter een andere stad kiezen voor een stedentrip. Kijk voor meer info op www.semana-santa.org.

Feria de Abril

Nadat men bekomen is van Pasen dient zich na twee weken alweer de volgende grote gebeurtenis aan, het Festival van April. Ooit begonnen als boerenjaarmarkt, is het inmiddels uitgroeit tot een bruisend feest en het belangrijkste sociale evenement van het jaar. Het is tevens het startschot voor het stierenvechtersseizoen. Dit is ook de plek waar koning Willem-Alexander en koningin Máxima een oogje op elkaar lieten vallen in 1999.

In de wijk Los Remedios aan de overkant van de Gualdalquivir is doorgaans niet heel veel te beleven. Maar tijdens

de Feria worden er voor een kleine week op een groot, uitgestrekt terrein – het Real de la Feria – honderden feesttenten opgebouwd (*casetas*) en duizenden gekleurde lichtjes (*farolillos*) opgehangen. Op maandagnacht starten de festiviteiten met *Lunes del Alumbrado*, het ontsteken van de feestverlichting van de omliggende straten, het terrein en de enorme toegangspoort.

Bedrijven, verenigingen, families en vriendengroepen hebben hun eigen *casetas*, waar men op uitnodiging eet, drinkt en de *Sevillanas* danst. Er is ook een aantal feesttenten die vrij toegankelijk zijn voor het gewone publiek (en toeristen). Niet te missen is de *paseo de caballos*, een defilé met versierde koetsen, getrokken door Andalusische paarden, dat elke middag voorbijtrekt. Overal ziet u vrouwen in schitterende flamencjurken, mannen in statige kostuums en amazones en ruiters op mooi versierde paarden. Men eet overal de

Romantisch Sevilla bij de Giralda

traditionele tapas, drinkt een lekkere *copa* of een *rebujito* en danst tot het ochtendgloren de Sevillanas. Traditioneel worden er dan *churros* gegeten, gefrituurde deegslerten die in warme chocolademelk worden gedoopt. In deze week komt het ware feestkarakter van de Sevillianen naar boven. Het is als toerist misschien wat moeilijker om toegang te krijgen tot het echte feestgedruis, maar het is zeker een poging waard!

Romería del Rocío

Een andere heilige maagd waar de Sevillianen gek op zijn, is La Virgen del Rocío. In de week van Pinksteren vertrekken niet alleen vanuit Sevilla, maar vanuit heel Spanje een miljoen bedevaartsgangers op pelgrimstocht naar het plaatsje Rocío op zo'n 60 kilometer van Sevilla. Dit alles te voet, per versierde ossekar of te paard. Met een flinke voorraad eten en drank, dat wel. Onderweg slaapt men traditiegetrouw in de buitenlucht en wordt er uiteraard van de gelegenheid gebruikgemaakt te dansen en te zingen. De broederschappen komen op eerste pinksterdag samen in Rocío voor de heilige mis, om later tijdens pinksternacht de madonna aan te raken, wanneer zij naar buiten wordt gedragen. De pelgrimstochten vertrekken vanuit verschillende wijken in Sevilla zoals Triana en Santa Cruz. Er vindt een ceremonie plaats voor vertrek, met gezang, een zegening van de stoet en een emotioneel geroepen 'Viva Sevilla, viva Sevilla, viva Sevilla!'

Mocht u de Semana Santa, Feria de Abril of Rocío willen meemaken, houd dan wel rekening met de hogere prijzen, met name van de hotels.

Studentenstad

Sevilla is een van de populairste bestemmingen voor studenten uit Europa. De universiteit van Sevilla werd opgericht

in 1505 en heeft inmiddels zo'n 70.000 studenten. Daarmee is Sevilla een echte studentenstad en dat zorgt voor heel veel levendigheid én een bruisend uitgaansleven. In de zomer, als de universiteit gesloten is en de studenten de hitte zijn ontvlucht, is het ook beduidend stiller in de stad. De universiteit is gevestigd in een prachtige oude tabaksfabriek uit de 18e eeuw in de wijk Santa Cruz, waar George Bizet zijn eerste akte van de opera *Carmen* situeerde.

No ha me dejado

Overall in de stad komt u het intrigerende teken NO8DO tegen. Op gevels, azulejos, paaltjes, putdeksels, lantaarnpalen en vlaggen. Het is een rebus die *No me ha dejado*, dat *Zij heeft mij niet verlaten* betekent. Deze woorden zou Alfonso de Wijze hebben uitgesproken nadat de stad hem trouw was gebleven in een conflict met zijn zoon Sancho in de 13e eeuw. De lus in het midden is een streng wol, dat in het Spaans *majeja* betekent. Het teken staat ook onder het wapen van de stad waarop de drie patroonheiligen van Sevilla staan afgebeeld: koning Ferdinand III die Sevilla overwon op de Moren en San Leandro en San Isidoro, aartsbisschoppen uit de 6e eeuw.

Geschiedenis

Sevilla heeft een bijzonder rijke geschiedenis en werd door de eeuwen heen overheerst door onder meer Romeinen, Visigoten, Moren en christenen. Vooral in de architectuur is die versmelting van culturen goed te zien. Na de Reconquista lieten de christelijke overheersers nieuwe paleizen en kerken bouwen. Die bouwmeesters waren mudéjares, Moren die zich hadden bekeerd. Zij bouwden de kerken vaak op fundamenten van moskeeën in mudéjarstijl, een christelijk-islamitische bouwstijl.

Prehistorie en Romeinse tijd

Al in de 8e eeuw v. Chr. was er een nederzetting op de Guadalquivir. Door Feniciërs, Grieken en Carthagers kwam er een rijkere cultuur naar het gebied, maar met de komst van de Romeinen in 206 v. Chr. bloeide het echt op. De stad kreeg de naam Hispalis en werd een belangrijk commercieel en industrieel gebied voor de Romeinen, met toen al een belangrijke haven. Iets buiten de stad werd Itálica gesticht. De latere Romeinse keizers Trajanus en vermoedelijk ook Hadrianus werden hier geboren.

Op de inmiddels verwoeste Puerta de Jérez, die zich in de wijk Santa Cruz bevond, stond een inscriptie die luidde: *Hércules me edificó, Julio César me cerco de muros y torres altas, el Rey Santo me gano* (Hercules heeft mij gesticht, Ceasar heeft me muren en torens gegeven en de Heilige koning heeft mij gewonnen). Met de heilige koning wordt Fernando III bedoeld, die Sevilla heroverde op de Moren in 1248.

Visigoten en Moren

Toen het West-Romeinse rijk instortte, werd Sevilla in de 5e eeuw ingenomen

door Visigoten die er de macht hadden tot de 8e eeuw. Rond 710 staken de Moren over met een groot leger en veroverden het Iberische schiereiland. Sevilla was lang de hoofdstad van *Al-Andalus*, de naam die het Iberisch schiereiland had gekregen als onderdeel van het Moorse rijk. Tijdens deze Moorse overheersing beleefde Sevilla een enorme culturele en economische groei. In 1031 kwam er een einde aan het kalifaat van de militaire dictator Al-Mansoer en Sevilla werd achtereenvolgens door de Almoraviden (1086-1147) en Almohaden (1147-1212) geregeerd. Die laatste bouwden onder meer de hoogste minaret van het land, de Giralda, en de verdedigingstoren Torre del Oro.

Reconquista

Al vanaf de 11e eeuw vertoonden de christenen zich weer vaker aan de grens. In 1247 begonnen ze de druk op de voeren en onder leiding van Fernando III werd Andalusië heroverd op de moren. In 1248 viel Sevilla in handen van de christenen en was de Reconquista een feit. De christelijke koningen Alfonso X de Wijze en Pedro I de Wrede hielden hun hof in Sevilla en onder hen werden grote paleizen en kerken gebouwd. In 1477 werd de Inquisitie opgericht en in Sevilla hadden ze hun hoofdkwartier.

De Nieuwe Wereld en Gouden Eeuw

Na de ontdekking van Amerika in 1492 werd Sevilla de economische hoofdstad van Spanje en de haven de belangrijkste toegangspoort naar de nieuwe wereld. In het begin van de 16e eeuw slonk de populatie van Sevilla door de leegloop naar de Nieuwe Wereld en een aantal

pestepestidemieën. Maar vanaf 1530 groeide de stad uit tot een van de grootste van Europa, waar de rijkdommen via de haven de stad binnen werden gevoerd en de kunsten en architectuur floreerden. Sevilla was in die tijd een kolkende massa van gelukszoekers, kunstenaars en architecten, maar ook van dieven, charlatans en ander gespuis. Miguel Cervantes beschreef Sevilla als 'een asiel voor de armen en een schuilplek voor criminelen'. Er waren zo veel bedelaars in de stad dat men in 1597 een vergunning nodig had om te kunnen bedelen. Tegelijkertijd was er zo veel geld te verdienen dat zelfs de adel zich niet kon bedwingen. Ze speculeerden er lustig op los door in zilver te handelen, vloten te beheren of te handelen in olijfolie, kruit en wijn.

17e eeuw tot 21e eeuw

Na deze Gouden Eeuw verviel de stad in de 17e en de 18e eeuw in economisch en stedelijk verval. In 1649 stierf een derde van de bevolking door een pestepidemie, de Gualdalquivir verzandde en in 1717 werd Cádiz definitief de belangrijkste haven. Hierdoor verloor Sevilla zijn economische en politieke macht. In de 19e

eeuw waren er veel oorlogen en conflicten en begonnen de Zuid-Amerikaanse koloniën hun onafhankelijkheidsstrijd. Ook de 20e eeuw bracht in eerste instantie weinig voorspoed voor Sevilla, behalve dan de Ibero-Amerikaanse Wereldtentoonstelling van 1929. Er werden grote bouwwerken opgericht, parken aangelegd en het chique Hotel Alfonso XIII werd geopend.

Door de burgeroorlog in 1936 en de overheersing van Franco (1936-1975) raakte Spanje in een isolement en veel Andalusiërs vertrokken naar het buitenland voor werk.

In 1982 werd een Sevilliaan premier van Spanje en in datzelfde jaar werd Andalusië een autonoom gebied. In 1992 kregen Sevillianen weer een kans om te laten zien wat ze in huis hadden. Voor de Expo '92 werden grootse nieuwe projecten verwezenlijkt, zoals een vliegveld, treinstation, diverse bruggen en een theater.

In 1986 werd Spanje lid van de EU en in de jaren daarna groeide de economie. De crisis van 2008 kwam echter hard aan in Spanje en in Sevilla ligt het werkloosheidspercentage nog steeds op 28%.

Wandtapijt van Sevilla uit de 16e eeuw in het Real Alcázar

Praktische informatie

Reizen naar Sevilla

Met het vliegtuig

Vanuit Amsterdam vliegt u rechtstreeks naar Sevilla met Transavia (www.transavia.com) en met Vueling (www.vueling.com). Ryanair (www.ryanair.com) vliegt op Sevilla vanuit Brussel-Charleroi en Eindhoven. Brussels Airlines (www.brusselsairlines.com) vliegt in het zomerseizoen vanaf Brussel zonder tussenstops naar Sevilla. Bij de budgetmaatschappijen loont het om tijdig te boeken, dat scheelt vaak aanzienlijk in de prijzen. Let wel goed op of er geen tussenstops worden gemaakt. Vergelijk ook prijzen op websites zoals www.vliegwinkel.nl en www.skyscanner.nl. De vlucht duurt ongeveer 2,5 uur.

De internationale luchthaven van Sevilla – Aeropuerto de San Pablo (www.aena.es, tel. 902 40 47 04) – ligt 10 km ten noordoosten van het oude centrum. Met de bus (linea EA) reist u vlot (ca. 30 minuten) en goedkoop (€ 4) naar het stadshart. Het kaartje kunt u eenvoudigweg in de bus kopen of er komt iemand langslopen als u in de rij staat te wachten. Dus bus rijdt tussen 5.20 en 00.15 uur naar Sevilla en tussen 4.30-24 uur naar het vliegveld. Bel voor meer info naar tel. 955 01 00 10.

Met een taxi gaat het natuurlijk ook snel, u moet dan voor een ritje naar het centrum rekenen op ongeveer € 15 tot € 22. De rit duurt ca. 15 minuten.

Houd er rekening mee dat u zeker met de bus, maar ook met de taxi vaak zelf nog een stukje moet lopen, omdat veel hotels zich in de kleine autovrije straten bevinden. Sommige hotels hebben een shuttlebusdienst tussen hotel en luchthaven.

Met de trein

Er gaat geen rechtstreekse trein vanuit Nederland naar Sevilla. Wilt u toch graag met de trein, dan begint de reis om 9.15 uur in Amsterdam (of 10 uur in Rotterdam). U reist met de Thalys naar Parijs, waar u met de metro van Gare du Nord naar Gare du Lyon moet. Dan vervolgt de reis zich per TGV naar Barcelona, waar u rond 20.30 uur aankomt en moet overnachten. De volgende ochtend vertrekt u om 8.30 uur met de hogesnelheidstrein en u bent dan rond 14 uur in Sevilla. Tickets kunt u boeken via www.treinreiswinkel.nl. U arriveert met de trein op Estación Renfe de Santa Justa, ten oosten van het centrum. Daar kunt u bus 32 nemen die u naar de Plaza de Encarnación brengt, midden in het centrum. Een taxi voor hetzelfde ritje kost ongeveer € 7.

Met de bus

Wilt u met de bus, dan bent u aangewezen op Eurolines (www.eurolines.nl of www.eurolines.be). Zij organiseren busreizen naar Sevilla vanuit Nederland en België. U bent vanaf Amsterdam dan wel een pittige 32 uur onderweg. Een retour kost ca. € 280 p.p.

Met de auto

Vanuit Nederland met de auto naar Sevilla reizen is ook een flinke onderneming. Vanuit Utrecht is het ten minste 2300 kilometer. Voor een reis met de auto hebt u behalve de gebruikelijke identiteitspapieren een geldig rijbewijs en de groene verzekeringskaart nodig. Een IRB, een internationaal rijbewijs, is niet vereist. Door de hoge kosten van de tolwegen en de kosten van benzine is een fly-drive een beter idee, en bovendien minder inspannend.

Toegangspoort Puerta de la Macarena en de basilica de la Macarena

Douane

Reisdocumenten: Nederlandse en Belgische staatsburgers hebben een geldig paspoort of identiteitsbewijs nodig. Kinderen hebben een eigen identiteitsbewijs nodig.

Douanebepalingen: Spanje heeft als land van de Europese Unie geen beperkingen voor burgers van de EU voor goederen voor persoonlijk gebruik. De douanebepalingen van de EU zijn van toepassing. Als de goederen echter een bepaalde hoeveelheid overschrijden (bijvoorbeeld meer dan een 1 kg tabak of 90 liter wijn), moet worden aangegeven dat deze goederen niet voor commercieel gebruik zijn bedoeld. Kijk voor meer info op www.douane.nl.

Huisdieren: huisdieren die meereizen moeten een EU-dierenpaspoort hebben, gechipt zijn en ingeënt tegen rabbiës. Meer info over reizen met huisdieren is te vinden op www.licg.nl. De regels voor reizen met huisdieren kunnen snel veranderen, dus neem ook altijd voor de zekerheid contact op met de ambassade van Spanje.

Medicijnen: voor het meenemen van geneesmiddelen die onder de Opiumwet vallen (zoals bepaalde slaapmiddelen, adhd-middelen en pijnstillers) moet u de zogeheten Schengenverklaring bij u hebben, een gelegaliseerde medische verklaring. Op www.hetcak.nl kunt u zien welke geneesmiddelen hieronder vallen en hoe u de verklaring kunt aanvragen.

Reizen in Sevilla

Openbaar vervoer

Het historische hart van Sevilla is bij uitstek geschikt om lopend te verkennen. Een wandeling van de Macarena in het noorden naar Santa Cruz in het zuiden duurt een halfuurtje. Om de bezienswaardigheden daarbuiten op te zoeken, kunt u gebruikmaken van bus en metro. Kijk voor actuele info en prijzen op www.tussam.es.

Met de bus

De bus is het meest gebruikte vervoermiddel binnen de stad. De lijnen C1 - C4

Praktische informatie

rijden om de centrumring, naar Triana en de buitenwijken, C5 rijdt door het centrum. Een overzicht kunt u halen bij de kassa's van het busstation Prado de San Sebastián. Kaartjes voor de bus koopt u in de bus of bij kiosken en tabakzaken. Een enkeltje kost € 1,40. Er zijn ook toeristenkaarten voor een dag en voor drie dagen. Die zijn geldig in al het vervoer van Tussam. U betaalt € 6,50 voor een dag en 11,50 voor drie dagen. U kunt deze kaart aanschaffen bij verschillende verkooppunten van Tussam, bijvoorbeeld aan de Avenida de Andalucía, tel. 955 47 90 00, ma.-vr. 9-14 uur (in juli en augustus van 10-13 uur). Kijk op www.tussam.es voor alle andere adressen.

Met de metro

Sinds 2009 kunt u in Sevilla ook de metro nemen. Weliswaar is het nog maar één lijn, maar dat moeten er in de toekomst vier worden. De metro verbindt de buitenwijken met het centrum. U bent op die manier snel bij bijvoorbeeld het Expo'92-terrein of de shoppingmall in Nervión. In het centrum rijdt hij bovengronds (Metro-Centro) tussen San Bernardo en Plaza Nueva. De metro rijdt zo.-do. 6.30-23, vr. 6.30-2, za. 7.30-2 uur. Voor de ondergrondse metro hebt u weer een andere kaart nodig dan voor de bus. U kunt kaartjes kopen bij de metrostations. Afhankelijk van het aantal zones betaalt u € 1,35, € 1,60 of € 1,80. U kunt het beste een enkeltje kopen in plaats van een kaart voor meerdere da-

gen, omdat de kans dat u de metro veel gebruikt niet groot is. Info en tarieven: tel. 902 36 49 85, www.metro-sevilla.es.

Met de fiets

Sevilla claimt na Amsterdam en Kopenhagen de meeste fietspaden te hebben. En er lopen er inderdaad aardig wat door de stad, waaronder een mooie route langs de rivier. De gemeente is serieus bezig het fietsverkeer te stimuleren in de stad en heeft in 2016 de Amsterdam Declaration ondertekend, een verklaring van de transportministers van 28 EU-lidstaten voor de bevordering van zelfrijdende technologie.

U kunt op heel veel plekken gebruikmaken van de Sevici, het fietsenplan van de gemeente. Na aanschaf van een pas kunt u onbeperkt gebruikmaken van de fietsen die op bijna 250 fietsstations verspreid door de stad staan. Bij elk fietsstation staat een automaat waar u een kaartje kunt kopen. Een weekkaart kost € 13,33 (excl. fietstochtsjes).

Met de taxi

De taxi's in Sevilla zijn wit en hebben een registratienummer op de deur. De chauffeurs spreken zelden Engels. De meter geeft een standaardtarief aan. Toeslagen kunnen zijn: *tarifa nocturna* (nacht), *maletas* (bagage) en *dias festivos* (feest). Als u twijfelt, vraag dan vooraf naar de tariefkaart of om een bon bij het afrekenen. Er zijn standplaatsen bij Plaza del Duque de la Victoria (voor

Sevilla Card

Ook Sevilla heeft een **kortingspas voor toeristen**, de Sevilla Card. Er zijn twee varianten; een van € 32 en een van € 69. Ze zijn allebei 72 uur geldig, maar bij die laatste zitten meer attracties en rondleidingen inbegrepen. Beide kaarten geven gratis toegang tot de meeste bezienswaardigheden en musea en geven kortingen bij winkels en restaurants. Bovendien hoeft u bij grote attracties niet in de lange rij te staan, maar loopt u lachend via de *priority acces* naar binnen. Te koop bij de toeristenbureaus en online. Kijk op www.sevillacard.es voor meer info.

El Corte Inglés), Plaza de la Encarnación, Plaza Alfalfa, Plaza Nueva en Plaza de Cuba. Een taxi bestellen: Radio Taxi, tel. 954 58 00 00, www.radiotaxidesevilla.es en Tele Taxi, tel. 954 62 22 22, www.teletaxisevilla.es. Meer info: www.taxisevilla.com

Met de auto

Allereerst: autorijden in het centrum van Sevilla is geen goed idee door de smalle straten, de vele autovrije gebieden en de drukte. Parkeren is dan ook lastig. Vooral op straat kunt u lang zoeken naar een parkeerplek. Bovendien kunt u te maken krijgen met de zogenaamde *gorrillas*, mannen die aanbieden op uw auto te letten tegen een kleine vergoeding. Ze bewaken natuurlijk helemaal niets en weigeren ze iets te geven kan tot vervelende situaties leiden. Vaak is de maximale parkeerduur in het centrum 1 tot 3 uur. In parkeergarages betaalt u gemiddeld € 2 per uur en rond de € 20 voor een etmaal. Kijk voor een overzicht van parkeergarages op: www.parkopedia.es/parkeren/sevilla.

Huurauto

Op het vliegveld van Sevilla vindt u alle kantoren van de huurautoaanbieders in de aankomsthal. Een auto huren is in Spanje redelijk goedkoop. **Hertz**: tel. 954 51 47 20, www.hertz.nl
Sixt: tel. 902 49 16 16, www.sixt.nl
Alamo: tel. 954 44 90 00, www.alamo.nl
Enterprise Rent-a-Car: tel. 954 51 47 35, www.enterprise.nl
Avis: tel. 902 11 02 64, www.avis.nl

Stadsrondritten

Er zijn verschillende bedrijven die hop-on-hop-off-rondritten aanbieden met dubbeldekkers waarvan het bovengedeelte open is. Zo biedt Sevirama (tel. 95456 06 93, busturistico.com) verschillende routes aan waaronder

Monumentaal Sevilla, Romantisch Sevilla en Sevilla bij nacht (vanaf € 18). Met Citysightseeing (www.city-ss.es) rijdt u een rondrit langs veertien stops (€ 20).

Rondvaarten

Toeristisch

Langs de Gualdalquivir bij de Torre del Oro (► D 9) liggen de grote rondvaartboten. Ze vertrekken elk halfuur, € 15. Meer info: tel. 954 56 16 92, www.crucerosensevilla.com.

Kleinschaliger en eco

De bootjes van Ecocruise (► C 10) zijn elektrisch en er kunnen maximaal elf personen op. U kunt een gedeeld tochtje van een uur maken voor € 15 of de boot afhuren vanaf € 110 per uur. Er is ook catering mogelijk voor € 20. Ma.-zo. van 10 uur tot zonsondergang. Meer info: tel. 661 278 826, www.guadaluxe.com.

Tours

Te voet

De gidsen van het Bureau voor Toerisme (tel. 620 541 102, www.ruta-sevilla.com, vanaf € 36) bieden rondleidingen aan vanaf één persoon langs de grootste bezienswaardigheden van Sevilla. U kunt ook een rondleiding op maat laten maken.

Met de Segway

Wie het te voet niet in een bus wil zitten stapt op een Segway. Natureway (tel. 693 76 06 86, www.natureway.es) biedt tours met gids aan vanaf € 15 (voor een halfuur).

Per koets

Bij de kathedraal staan koetsen met mooie paarden, die liefdevol worden verzorgd door de koetsiers. Een ritje

Praktische informatie

door het Parque María Luisa duurt een uur en kost rond de € 30.

Fietstours

Met See by bike (tel. 625 27 62 22, www.seebybike.com) kunt u Sevilla per fiets verkennen. Er zijn fietstochten met Engelstalige gids – Nederlands kan ook als u van tevoren reserveert – die langs de highlights van de stad voeren. De tour start elke dag om 10.30 uur, duurt 3 uur en kost € 25. Startpunt: Calle Pastor y Landero 4, in de overdekte markthal van de Mercado del Arenal (► C 8).

Tapastours

Er zijn heel veel begeleide tapastours, zowel lopend als op de fiets. Kijk voor meer info op www.getyourguide.com, devoursevillefoodtours.com en www.bajabikes.eu. Bij de laatste kunt u ook een Nederlandse gids kiezen. Vanaf € 35 voor 3 uur.

Blik op het verleden

Met de Past View tour loopt u door Sevilla en kunt u – door op bepaalde locaties een speciale bril op te zetten – de geschiedenis van de stad levendig voor u zien. Door *augmented reality*-technieken komt het oude Sevilla weer tot leven en ziet u bijvoorbeeld de galjoenen uit de Gouden Eeuw in de rivier dobberen. € 15, reserveren is aan te raden. Meer info: tel. 954 326 646, www.pastview.net.

Excursies

Sanlúcar de Barrameda

U kunt een boottocht maken naar Sanlúcar de Barrameda. De dagtocht begint om 8.30 uur op de kade bij Torre del Oro en voert langs mooie landschappen tot aan de kustplaats Sanlúcar de Barrameda. Hier kunt u van 14-19 uur de stad verkennen en daarna keert u per bus weer terug naar Sevilla. Alleen tussen mei en september, € 35.

Itálica

Een bezoek aan de opgravingen van de oude Romeinse stad Itálica, een middeleeuws klooster (zie blz. 84) en een wijnkelder neemt zo'n vier uur in beslag en kost € 22. Meer info: tel. 654 87 17 50, www.naturanda.com.

Feestdagen

1 januari: Nieuwjaarsdag

6 januari: Driekoningen
Carnaval

28 februari: Feest van Andalusië
Pasen

1 mei: Dag van de Arbeid

30 mei: San Fernando, patroonheilige
Hemelvaart

Pinksteren

Corpus Christi

25 juli: Nationale feestdag

15 augustus: Maria Hemelvaart

12 oktober: Nationale feestdag

1 november: Allerheiligen

6 december: Dag van de Grondwet

8 december: Onbevleete Ontvangenis

25 december: Kerstmis

Als een feestdag op zondag valt, wordt de maandag erop niet gewerkt.

Feesten en festivals

Semana Santa

De Goede Week wordt gevierd tussen palmzondag en paaszondag en valt, afhankelijk van de christelijke kalender, in maart of april. De Semana Santa wordt groots gevierd in Sevilla (zie blz. 12).

Feria de Abril

Het Festival van April vindt plaats twee à drie weken na de Semana Santa in de wijk Los Remedios (zie blz. 14). Op een groot, open terrein worden duizend *casetas* (tenten) opgezet en vandaaruit wordt flink gefeest. Het is tevens de start van het stierenvechtersseizoen.

El Rocío

Religieuze bedevaart rond Pinksteren waarbij een miljoen pelgrims uit heel Spanje te voet, te paard of met een versierde ossekar naar het dorpje El Rocío in Almonte (Huelva) trekken, om het 13e-eeuwse beeld van de Virgen del Rocío met een bezoekje te vereren. Er wordt gedanst en gedronken, zoals alleen Spanjaarden dat kunnen (zie blz.15).

Bienal del Flamenco

Een keer in de twee jaar (even jaren) is Sevilla het middelpunt van de flamencovereld, met tal van optredens op verschillende locaties in de stad. Meer info: www.labienal.com.

Sevilla Festival de Cine Europeo

Sinds 2001 wordt er in de tweede helft van november jaarlijks een filmfestival gehouden met de beste hedendaagse Europese speelfilms, documentaires, korte films en retrospectieven. Meer info: festivalcinesevilla.eu.

Festival de Música Antigua

Elk jaar in februari of maart vindt het FeMàs festival plaats. Op antieke en historische instrumenten wordt klassieke muziek ten gehore gebracht. Meer info: www.femas.es.

Geld

In Spanje is de euro het officiële betaalmiddel. De gangbare creditcard en pinbetalingen worden doorgaans geaccepteerd. Let wel op dat u tegenwoordig ook voor uw creditcard een pincode moet intoetsen. Geldautomaten zijn overal in de binnenstad te vinden, vooral aan de Avenida de la Constitución en bij het stadhuis aan de Plaza Nueva (► D 8). Bij sommige pinautomaten is het toetsenbord trouwens net even anders dan in Nederland, dus kijk uit met intikken op de automatische piloot.

Gevonden voorwerpen

Iets verloren? Ga dan langs bij Oficina de Objectos Perdidos: Calle Manuel Vázquez Sagastizábal 3 (► F 9), tel. 954 21 50 64.

Gezondheid

Voor kleine klachten kunt u bij een *farmacia* (apotheek) terecht. Een aantal daarvan is 24 uur per dag open. Het schema daarvan hangt op de deur van de apothekers.

Voor spoedeisende hulp kunt u naar de dichtstbijzijnde *urgencias* (eerste hulp). Controleer voor vertrek of uw zorgverzekering buitenlanddekking heeft en sluit eventueel een aanvullende reisverzekering af.

Ziekenhuis: Hospital Victoria Eugenia, Avenida de Cruz Roja 1 (► F 5), tel. 954 35 14 00, www.hospitalveugenia.com.

Tandarts: Ontologia Natural, Calle Feria 31 (► E 6), tel. 954 04 72 95.

Millan & Acosta Dentistas, Jesús del Gran Poder 24 (► D 6), tel. 954 90 00 01.

Apotheken: Apotheken zijn open van

Overal in de stad staan de Sevi-ci-fietsen

Praktische informatie

ma.-vr. 9-13, 17-19, za. 9-13 uur.
Farmacio Neto del Río is 24 uur per dag open, maar ligt wel een eindje uit het centrum aan de Calle Castillo de Constantina 4, tel. 954 61 04 37, www.mifarmaciazah.com.

Informatie

Nederland

Spaans Verkeersbureau

Laan van Meerdervoort 8A, Den Haag, tel. 070 346 59 00, www.spain.info

Spaanse ambassade

Lange Voorhout 50, Den Haag, tel. 070 302 49 99, www.exteriores.gob.es/Embajadas/LAHAYA, ma.-vr. 9-14.30 uur.

Spaans consulaat

Frederiksplein 34, Amsterdam, tel. 020 620 38 11, ma.-vr. 9-14 uur.

België

Spaanse Dienst voor Toerisme

Koningsstraat 97, Brussel, tel. 02 280 19 26, www.spain.info.

Spaanse Ambassade

Wetenschapsstraat 19, Brussel, tel. 02 230 03 40.

Spaans consulaat

Hertogstraat 85-87, Brussel, tel. 02 509 87 70.

Toeristische info in Sevilla

Bureau voor toerisme

De *Oficinas de Turismo* in Sevilla hebben uitgebreide info over alle bezienswaardigheden, flamencoshows en excursies in de stad en in de regio. Voor heel Andalusië is er een gratis maandelijks blad *El Giraldillo*, met informatie over exposities, feesten, voorstellingen etc.

Plaza del Triunfo 1 (► D 8), tel. 954 21 00 05 en 902 07 63 36, www.andalucia.org,

ma.-vr. 9-19.30, za.-zo. 9.30-19.30 uur.
Paseo de las Delicias 9 (► D 10), tel. 954 23 44 65, ma.-vr. 9-19.30, za.-zo. 10-14 uur.

City Experts

Er staat *Oficina de Turismo* op de gevel, maar dit is gewoon een commerciële onderneming. Geeft niet, want het handige is dat u hier naast informatie ook kaartjes voor voorstellingen en excursies kunt boeken en kopen. Bezoekerscentrum: Avenida de la Constitución 21B (► D 9), tel. 673 28 98 48, www.city-expert.es. Ze bevinden zich ook nog op zes andere locaties in de stad.

Informatie op internet

www.turismosevilla.org
www.spain.info
www.tourspain.es
www.andalucia.org
www.visitasevilla.es
www.iknowalittleplaceinseville.com
www.stralendsevilla.nl
www.anwb.nl/vakantie/spanje

Kinderen

Er zijn genoeg mogelijkheden om met kinderen van de stad te genieten. Musea en bezienswaardigheden hebben vaak gereduceerde tarieven. Op het Isla de la Cartuja (► C 3) bevindt zich **Isla Mágica**, (www.islamagica.es, vr. 20-2, za.-zo. 11-21 uur, € 29) een attractiepark waar onder meer het 16e-eeuwse Sevilla weer tot leven komt. Het park is thematisch ingedeeld en heeft een waterpark – Agua Mágica – een piratenboot en Puerta America, waar de voormalige overzeese gebieden weer tot leven komen.

Voor nog meer waterplezier kunt u in het zomerseizoen naar **Aquopolis Sevilla** ten oosten van de stad, (tel. 954 40 66 22, sevilla.aquopolis.es, ma.-zo. 12-19 uur, € 20,95). Dit waterpark heeft glijbanen, zwembaden, jacuzzi's en een vip-

Veiligheid en noodgevallen

Belangrijke adressen en/of telefoonnummers bij noodgevallen:

Alarmnummer: tel. 112

Lokale politie: tel. 092

Lokale ambulance: tel. 061

Lokale brandweer: tel. 080

Rode Kruis: tel. 954 35 14 00

Apotheek (24 uur): tel. 902 52 21 11

ANWB Alarmcentrale: tel. 0031 70 314 14 14 of download de ANWB Vakantie-hulp-app.

Blokkeren van pinpas of creditcard: tel. 0031 30 283 53 72 of kijk op www.pas-blokkeren.nl. Voor België: tel. 0032 70 344 344 of kijk op www.cardstop.be.

Nederlandse ambassade in Madrid: tel. 913 53 75 00, spanje.nlabassade.org

Nederlands consulaat Sevilla: Calle Placentines 1, tel. 954 22 87 50.

Belgische ambassade in Madrid: tel. 915 77 63 00, spain.diplomatie.belgium.be

Belgisch consulaat: Calle Fabiola 10, tel. 954 22 00 87.

Vanwege bezuinigingen op het ministerie van Buitenlandse Zaken verlenen de consulaten in Spanje geen diensten meer aan Nederlanders betreffende aanvragen voor paspoorten. Hiervoor moet u contact opnemen met de ambassade in Madrid. Aangeraden wordt altijd kopieën van belangrijke documenten bij u te dragen. Bij diefstal of verlies van een paspoort kunt u naast de aangifte bij de politie ook contact opnemen met de vervoers- of vliegmaatschappij.

Actuele informatie over veiligheidsrisico's in het buitenland wordt verstrekt door het ministerie van Buitenlandse Zaken via rijksoverheid.nl/onderwerpen/reisadviezen, via Twitter @247BZ en via de app 24/7 BZ Reis.

Daarnaast is het contactcenter van het ministerie 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor informatie of in geval van nood op telefoonnummer +31 247 247 247.

zone. Het ligt buiten de ring in Sevilla West. U kunt er komen met bus 22 en 27.

Acuario de Sevilla (tel. 955 94 03 10, www.acuariosevilla.es, ma.-do. 10-20, vr.-zo 10-21 uur, € 15) is een leuk aquarium bij het Parque María Luisa. U kunt er uiteraard allerlei tropische vissen bekijken en ze hebben ook een speciale *shark night*.

Op een halfuur rijden bevindt zich ten noorden van Sevilla de botanische dierentuin **MundoPark** (tel. 955 78 11 62, www.zoodesevilla.es, ma.-zo. 10-18 uur, € 15). In het weekend zijn er roofvogel- en paardenshows.

Klimaat en beste reistijd

In de braadpan van Europa wordt het nooit echt koud. Het mediterrane klimaat kent hete zomers en milde winters. Dus een bezoek in de winter is prima te doen. Het kan in november en december wel regenen. Januari is de koudste maand. De lekkerste tijd is van maart tot mei, dan is het al flink warm, maar nog aangenaam. Vanaf half mei stijgt de temperatuur al snel boven de 30 graden. In juli en augustus is het zo heet dat er van een actieve stedentrip geen sprake meer kan zijn, dan wilt u